

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Saralievové a soudců JUDr. Andrey Borovičkové, Ph.D. a JUDr. Jana Pavlíčka v právní věci

žalobce: **Michael R.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátkou Mgr. Annou Větrovskou
sídlem Štěpánská 630/57, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **1) Česká republika** jednající Ministerstvem spravedlnosti
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2
2) Česká republika jednající Ministerstvem vnitra
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o zaplacení 30 000 Kč a 30 000 Kč

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 30. 6. 2020,
č.j. 19 C 27/2020-762

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku o věci samé I. **mění** tak, že žalovaná Česká republika jednající Ministerstvem spravedlnosti je povinna zaplatit žalobci 30 000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- II. Ve výroku o věci samé II. se rozsudek soudu I. stupně **potvrzuje**.

- III. Ve výroku o náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a Českou republikou jednajícím Ministerstvem vnitra IV. se rozsudek soudu I. stupně **mění** tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Česká republika jednajícím Ministerstvem spravedlnosti je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 135 355 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokátky Mgr. Anny Větrové.
- V. Žalobce je povinen zaplatit České republice jednajícím Ministerstvem vnitra náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 600 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, aby „žalovaní“ společně a nerozdílně zaplatili žalobci 30 000 Kč z titulu nezákonného rozhodnutí (výrok I.) a 30 000 Kč z titulu nesprávného úředního postupu (výrok II.) Žalobce zavázal k náhradě nákladů řízení České republice jednajícím Ministerstvem spravedlnosti ve výši 3 150 Kč (výrok III.) a České republice jednajícím Ministerstvem vnitra ve výši 6 150 Kč (výrok V.) Rozhodoval o žalobě, podané žalobcem dne 30.1.2004 u Městského soudu v Praze, kterou se žalobce domáhal vyřazení a zničení fotografií, daktyloskopických otisků, profilu a vzorku DNA, jakož i veškerých údajů a informací získaných z tohoto vzorku (dále jen „osobní údaje“) a omluvy za nedůvodné trestní stíhání a nedůvodný zásah do osobnosti. Podáním ze dne 17. 9. 2008 žalobu rozšířil o návrh na zaplacení 30 000 Kč (připuštěno dne 20. 1. 2010 ve znění podání žalobce ze dne 8. 1. 2010) z titulu náhrady nemajetkové újmy vzniklé nedůvodným trestním stíháním s odkazem na to, že rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 22. 9. 2003, sp. zn. 5 T 111/2003, byl zproštěn obžaloby (rozsudek téhož dne nabyt právní moci). Podáním ze dne 12. 6 2013 rozšířil žalobu o dalších 30 000 Kč z titulu náhrady nemajetkové újmy (připuštěno dne 18. 7. 2013), jež mu měla vzniknout tím, že uvedené osobní údaje byly policií uchovávány i poté, co byl pravomocně zproštěn obžaloby a byly odstraněny z databáze až dne 23. a 24. 4. 2012.
2. Městský soud v Praze usnesením ze dne 5. 12. 2014, č.j. 37 C 20/2004-554 po částečném zpětvzetí žaloby řízení zastavil co do povinnosti vyřadit a zničit osobní údaje žalobce, neboť byla splněna dne 23. a 24. 4. 2012 a rozsudkem ze dne 18. 9. 2013, č.j. 37 C 20/2004-483 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 5. 2016, č.j. 3 Co 119/2015-591 žalobě ohledně části požadované omluvy vyhověl. Ohledně nároku na zaplacení celkem 60 000 Kč rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 2. 5. 2018, č.j. 37 C 20/2004-642, který byl usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 9. 2019, č.j. 3 Co 128/2018-676 zrušen a věc postoupena k dalšímu řízení Obvodnímu soudu pro Prahu 2. Vrchní soud rozhodnutí odůvodnil tím, že předmětem řízení je nárok na náhradu nemajetkové újmy, která má svůj původ v rozhodnutí a postupu orgánů veřejné moci, a je proto nutné jej posuzovat v režimu zákona č. 82/98 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění účinném od 27. 4. 2006 (náhradový zákon), případně podle čl. 5 odst. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva). Dovodil, že k projednání a rozhodnutí takového nároku jsou ve smyslu § 9 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (o. s. ř.) věcně příslušné okresní soudy a místně příslušným je Obvodní soud pro Prahu 2.
3. Soud I. stupně vyšel z nesporných skutečností, že usnesením Policie ČR, SKPVOŘ Praha 1 ze dne 5. 5. 2003, ČTS: KR-1-688/VYP-SKPV-2003 bylo zahájeno trestní stíhání žalobce

pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 2 trestního zákona. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 22.9.2003, sp. zn. 5 T 111/2003, který nabyl téhož dne právní moci, byl žalobce zproštěn obžaloby podle § 226 písm. b) trestního řádu, neboť skutek není trestním činem. V průběhu výslechu na Policii ČR byl žalobce 5. 5. 2003 podroben fotografování, odběru otisků prstů a vzorku DNA, který byl následně podle sdělení Kriminalistického ústavu Praha č. j. KÚP/1498/CB-2003 zařazen do Národní databáze DNA a vyřazen z této databáze byl 23. 4. a 24. 4. 2012. S odkazem na § 1 odst. 1, § 5, § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, 3, § 13 odst. 1, § 31a odst. 1, 2, § 32 odst. 3 náhradového zákona a na č. 5 odst. 5 Úmluvy dospěl soud I. stupně k závěru, že nárok žalobce na náhradu ve výši 30 000 Kč za nezákonné trestní stíhání je promlčen. Tento nárok posoudil s odkazem na čl. II. zákona č. 160/2006 Sb., který novelizoval s účinností od 27. 4. 2006 náhradový zákon, podle čl. 5 odst. 5 Úmluvy a s odkazem na § 32 odst. 3 náhradového zákona dovodil, že od právní moci zprošťujícího rozsudku ke dni 22. 9. 2003 začala běžet šestiměsíční promlčecí lhůta, v níž však žalobce svůj nárok neuplatnil a neučinil tak ani v obecné tříleté promlčecí lhůtě tříleté podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (obč. zák.). Shledal dále absenci odpovědnostního titulu, protože žalobce přes poučení nespecifikoval tvrzený nesprávný úřední postup, policie postupovala při odebrání vzorků standardně za účinnosti zákona č. 283/1991 Sb. o Policii ČR a vzorky DNA byly zařazeny do příslušné databáze na základě závazného pokynu policejního prezidenta č. 88/202 ze dne 29. 5. 2002. Ohledně nároku ve výši 30 000 Kč, uplatněného 12. 6. 2013 z titulu nesprávného úředního postupu, soud I. stupně dovodil, že žalobce žádal zadostiučinění v době, kdy již nesprávný úřední postup byl odklizen (23. až 24. 4. 2012), o čemž se dozvěděl až 5.4.2013 a jestliže o něm dříve neměl vědomost, nemohla mu vznikat žádná újma. Závěrem odkázal na odůvodnění rozhodnutí Vrchního soudu v Praze v usnesení ze dne 30. 9. 2019, č. j. 3 Co 128/2018-676, bod 13. s poukazem na to, že jím pravomocně přiznaná omluva je pro žalobce dostatečnou satisfakcí. Převážně úspěšné žalování přiznal podle § 142 odst. 2 o.s.ř. ve spojení s § 146 odst. 2 o. s. ř. náhradu nákladů řízení.

4. Proti všem výrokům rozsudku podal žalobce včasné odvolání. Namítl s odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu ČR, že ve věci rozhodoval věcně nepříslušný soud, neboť k neoprávněnému zásahu do jeho osobnostních práv došlo v roce 2003, do účinnosti zákona č. 160/2006 Sb. se nároky na náhradu nemajetkové újmy způsobené vadným postupem orgánů veřejné moci v trestním řízení posuzovaly v režimu ochrany osobnosti podle občanského zákoníku a k jejich projednání byly až do 31. 12. 2013 příslušné v prvním stupni krajské soudy. Soudu I. stupně dále vytkl, že neprovedl znovu důkazy, provedené Městským soudem v Praze, čímž porušil zásadu v rozporu s § 226 odst. 2 o.s.ř. zásadu ústnosti a bezprostřednosti občanského soudního řízení Soud I. stupně pominul, že žalobce byl nedůvodně po mnoho let vystaven nezákonnému zásahu do svých základních práv, když jeho osobní údaje byly uchovávány po mnoho let i poté, co byl zproštěn obžaloby, a mýlí v otázce promlčení jeho nároků. Nárok na peněžité zadostiučinění podle § 13 obč. zák. byl soudní praxí dlouhodobě považován za nepromlčitelný, teprve rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 12. 11. 2008, sp. zn. 31 Cdo 3161/2008, který byl uveřejněn ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek v roce 2009, došlo ke změně rozhodovací praxe. Žalobce rozšířil žalobu o 30 000 Kč dne 17. 9. 2008 v dobré víře, že se jedná o nárok nepromlčitelný a námitka promlčení vznesená žalovanou byla v takové situaci v rozporu s dobrými mravy, jak dovodil ve své judikatuře Ústavní soud. K neoprávněnému zásahu do osobnostních práv žalobce došlo 5. 5. 2003, nezákonné trestní stíhání trvalo do 22. 9. 2003, nezákonné uchovávání osobních údajů žalobce policií však trvalo až do 23. 4. a 24. 4. 2012. Žalobce po celou dobu věděl, že jsou jeho osobní údaje policií neoprávněně evidovány, proto se také domáhal jejich likvidace O jejich likvidaci se žalobce dozvěděl 5. 4. 2013 a k rozšíření žaloby právě z důvodu neoprávněného uchovávání neoprávněně získaných osobních údajů přistoupil dva měsíce poté 12. 6. 2013, nárok proto nemůže být promlčen. Ve věci se nemohlo jednat o standardní postup policie, neboť interní pokyn policejního prezidenta nemůže dávat

policii práva a ukládat jiným osobám povinnosti nad rámec zákona. Úkony policie, spočívající v odebrání osobních údajů žalobce, neměly žádný význam pro dobíhající trestní řízení, postup policie ve vztahu k žalobci byl excesivní a zasahující do jeho práva na soukromí. Žalobce byl zproštěn obžaloby a proto je třeba považovat za vadné veškeré úkony, které byly v trestním řízení provedeny. Z judikatury Ústavního soudu vyplývá, že nemajetková újma se neprokazuje a vzniká již porušením základních práv a svobod. Nesprávné jsou i výroky o náhradě nákladů řízení, neboť žalobce uspěl minimálně v základu věci, dosáhl omluvy a toho, že žalovaná po podání žaloby zlikvidovala neoprávněně získané a uchovávané údaje. Žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení s tím, aby ji projednal a rozhodl jiný samosoudce. Žalovaná prostřednictvím obou jednajících organizačních složek navrhla potvrzení napadeného rozsudku.

5. Z obsahu odvolání žalobce se podávají odvolací důvody ve smyslu § 205 odst. 2 písm. c) a g) o. s. ř. Odvolací soud proto z jeho podnětu přezkoumal napadený rozsudek v intencích § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání je částečně opodstatněné. Ústní jednání u odvolacího soudu bylo konáno v nepřítomnosti zástupce omluveného ministerstva spravedlnosti v souladu s § 101 odst. 3 ve spojení s § 211 o. s. ř.
6. Námitkou věcné nepřislušnosti soudu I. stupně se odvolací soud nemohl zabývat, neboť o věcné příslušnosti Obvodního soudu pro Prahu 2 v prvním stupni pro předmětný nárok rozhodl Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 30. 9. 2019, č. j. 3 Co 128/2018-676, které nabylo právní moci 26. 11. 2019. Tímto rozhodnutím jsou soudy obou stupňů (bez ohledu na dále popsané věcné posouzení nároku) nadále ve smyslu § 104a odst. 7 o.s.ř. vázány (viz též rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2657/99, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu (NS) pod č. 22/2001, rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 2296/2013, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek NS pod č. 69/2014). Předmětem tohoto řízení jsou dva nároky na zaplacení finanční částky, z nichž jeden vychází z nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání žalobce, v jehož rámci došlo také k odebrání biologických vzorků a získání dalších informací ohledně osoby žalobce, a druhý z nesprávného úředního postupu Policie ČR, spočívajícího v uchovávání těchto informací po skončení trestního řízení. Příslušným ústředním úřadem ve smyslu §6 odst. 2 písm. a) náhradového zákona a též příslušnou organizační složkou ve smyslu § 21a odst. 1 písm. b) o. s. ř. (viz věcné posouzení nároku) je v případě prvního nároku Ministerstvo spravedlnosti, do jehož působnosti patří trestní řízení, a v případě druhého nároku podle § 6 odst. 2 písm. b) náhradového zákona a § 21a odst. 1 písm. b) o. s. ř. Ministerstvo vnitra, do jehož působnosti spadá činnost policie. Již z tohoto důvodu nemohou výroky napadeného rozsudku, v nichž soud I. stupně důsledně nerozlišil odpovědnost státu pro oba relativně samostatné nároky z hlediska příslušných organizačních složek obstát (je na soudu, aby zjistil, která z organizačních složek je příslušná vystupovat za stát, viz rozsudek Nejvyššího soudu pod sp. zn. 30 Cdo 629/2005). Z pohledu celkového (částečně již rozhodnutím Městského soudu v Praze odklizeného) žalobního nároku jednalo Ministerstvo spravedlnosti za žalovanou v řízení ohledně požadované omluvy a částky 30 000 Kč, požadované z titulu náhrady nemajetkové újmy způsobené nezákonným trestním stíháním, uplatněné dne 17. 9. 2008. Ministerstvo vnitra jednalo za žalovanou ve věci návrhu na vyřazení a zničení osobních údajů žalobce a na zaplacení náhrady nemajetkové újmy ve výši 30 000 Kč za uchovávání těchto údajů, uplatněné žalobcem dne 12. 6. 2013. Zásadní vadu řízení v tom, že soud I. stupně neopakoval dokazování, provedené Městským soudem v Praze v předchozí fázi řízení, odvolací soud neshledal, neboť skutkový základ byl mezi účastníky nesporný a soudu I. stupně se proto zabýval jen právním posouzením zbýlých nároků žalobce.
7. V případě nároku žalobce na náhradu za nezákonné trestní stíhání dospěl odvolací soud oproti soudu I. stupně k závěru, že k námitce promlčení ze strany žalované nelze přihlídnout. Soud

I. stupně správně dovodil, že tento nárok nelze posuzovat podle § 31a náhradového zákona, který se stal součástí tohoto zákona až jeho novelizací zákonem č. 160/2006 Sb. s účinností od 27.4.2006. Trestní stíhání žalobce pravomocně skončilo dne 22. 9. 2003 a proto se neuplatí ani přechodné ustanovení čl. II. zákona č. 160/2006 Sb., neboť od jeho skončení před nabytím účinnosti novely náhradového zákona uplynulo více než 6 měsíců (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 30 Cdo 4479/2009). Nárok na peněžní náhradu za nezákonné trestní stíhání žalobce (včetně nezákonného odebrání biologického materiálu v jeho rámci) však nelze posoudit ani na základě přímé aplikace čl. 5 odst. 5 Úmluvy, neboť samotným trestním stíháním nedošlo k omezení osobní svobody žalobce (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 30 Cdo 5180/2009). Nárok na náhradu nemajetkové újmy, vzniklé žalobci v důsledku trestního stíhání, jež skončilo zproštěním obžaloby před účinností zákona č. 160/2006 Sb., je možné ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 10. 2006, sp. zn. IV. ÚS 428/05, vypořádat jen prostřednictvím institutu ochrany osobnosti ve smyslu § 13 obč. zák. s přihlédnutím k tomu, že takovým postupem je suplována absence zákonné úpravy odškodnění nemajetkové újmy, za kterou odpovídá stát, jež by v případě, pokud by nárok spadl do časové působnosti zákona č. 160/2006 Sb., byl posuzován dle § 31a odst. 2 náhradového zákona. Otázku promlčení tohoto nároku je nutno posoudit v intencích závěrů rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 3161/2008 (uveřejněného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek NS pod č. 73/2009), v němž tento soud poprvé vyslovil oproti dříve zastávanému názoru, že právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích podle § 13 odst. 2 obč. zák. je právem majetkové povahy, které se promlčuje v obecné tříleté promlčecí době podle § 101 obč. zák., běžící ode dne, kdy mohlo být vykonáno poprvé, ve spojení se závěry nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 334/2011, akcentujícího nutnost zohlednit při posuzování otázky promlčení při aplikaci nové judikatury dobrou víru a právní jistotu s přihlédnutím k předvídatelnosti soudního rozhodnutí. Nemajetková újma vznikla žalobci nezákonným trestním stíháním do doby zproštění obžaloby dne 22. 9. 2003 a žalobce svůj nárok uplatnil podáním dne 17. 9. 2008, z pohledu běhu promlčecí doby tak jde o nárok promlčený. Žalobce však tento nárok uplatnil v době, kdy judikatura obecných soudů nebyla ustálena, vycházel z nepromlčitelnosti práva na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za neoprávněný zásah do práva na ochranu osobnosti, a k zásadní změně judikatorního náhledu na tuto otázku došlo v průběhu řízení na základě výše uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 12. 11. 2008. Při zohlednění dobré víry žalobce a zásady předvídatelnosti soudního rozhodnutí ve smyslu judikatury Ústavního soudu nelze za těchto okolností k uplatněné námitce promlčení pro rozpor s dobrými mravy nelze přihlídnout.

8. Nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy za trestní stíhání je důvodný, neboť žalobce byl obžaloby pravomocně zproštěn, jeho trestní stíhání, zahájené usnesením Policie České republiky z 5.5.2003, tedy bylo ve smyslu konstantní judikatury nezákonné (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 1 Cz 6/90, sp.zn. 31 Cdo 3489/2007, sp.zn. 31 Cdo 2805/2011). Jak judikoval Ústavní soud ČR (srov. nález sp.zn. I.ÚS 554/04) každé trestní stíhání negativně ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, na kterého je sice do okamžiku právním mocí meritorního rozhodnutí třeba pohlížet jako na nevinného, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého obviněného. V obecné rovině samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, tím spíše, jedná-li se o osobou bezúhonnou a obvinění liché, což je posléze pravomocně stvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu (srov. např. nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 624/2005). Trestní řízení tedy samo o sobě představuje natolik zásadní negativní zásah do života obviněného, zatěžující jeho osobní život, že pro reparaci jeho následků v osobnostní sféře zpravidla nemůže postačovat omluva či konstatování porušení práva. Při stanovení výše peněžního zadostiučinění je nutné vzít v úvahu kritéria, která se podle judikatury Nejvyššího soudu ČR (zejména rozsudek sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek NS pod č. 122/2012)

v takových případech obvykle vyskytují a zpravidla mají vliv na rozsah způsobené újmy: povaha trestní věci, délka trestního řízení a následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozeného. Žalobce byl stíhán krátce pouze několik měsíců (od 5.5.2003 do 22.9.2003) pro trestný čin podvodu podle § 205 odst. 1 a 2 trestního zákona č. 140/1961 Sb. a nehrozil mu vysoký trest (nejvýše trest odnětí svobody na 3 roky, reálně mu však vzhledem k bezúhonnosti hrozil trest podstatně nižší, spíše podmíněný). V rámci trestního stíhání byl však zbytečně a v rozporu s § 42e odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb. o Policii ČR podroben zjišťování identity, včetně odběru biologického vzorku (DNA), ačkoliv jeho identita byla známa a tento úkon nebyl potřebný pro dokazování v trestním řízení (viz závěry pravomocného rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 18. 9. 2013, č.j. 37 C 20/2004-483 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 5. 2016, č.j. 3 Co 119/2015-591 v části přiznaného nároku na omluvu), což vnímal velmi úkorně jako zásah do své osobnosti. Třebaže shora uvedeným rozhodnutím bylo již rozhodnuto o povinnosti žalované k omluvě za trestní stíhání žalobce a za zásah do jeho soukromí a tělesné integrity fotografováním, odebráním daktyloskopických otisků a vzorků DNA, není tato satisfakce pro reparaci následků samotného nezákonného trestního stíhání žalobce dostatečná a je na místě přistoupit k peněžní náhradě. Částka 30 000 Kč, požadovaná z tohoto titulu žalobcem, je odpovídající okolnostem daného případu a žalobci vzniklé újmě i s přihlédnutím k délce tohoto náhradového řízení (požadované omluvy se žalobci dostalo 10 let po pravomocném skončení trestního řízení). Přiznaná výše zadostiučnění se zásadně nevymyká obdobným případům náhrady nemajetkové újmy, způsobené nezákonným trestním stíháním bezúhonné osobě posuzovaným podle aktuální právní úpravy (např. rozsudek Městského soudu v Praze pod sp. zn. 51 Co 242/2016, kdy obviněnému hrozil trest odnětí svobody na 3 roky, trestní řízení rovněž netrvalo déle než jeden rok, a poškozenému bylo mu přiznáno finanční odškodnění ve výši 20 000 Kč). Odvolací soud proto z výše uvedených důvodů v rozsahu tohoto nároku napadený výrok I. rozsudku podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil a žalobě vyhověl.

9. Nárok žalobce na zaplacení částky 30 000 Kč z titulu nesprávného úředního postupu policie uchováváním jeho osobních údajů po pravomocném zproštění obžaloby je nárokem postupně vznikajícím v období od 22. 9. 2003 do 24. 4. 2012. Také tento nárok je nutno do účinnosti zákona č. 160/2006 Sb. (27.4.2006) posoudit podle § 13 odst. 2 obč. zák. V tomto rozsahu se jedná o nárok zjevně promlčený v obecné tříleté promlčecí době podle § 101 obč. zák., neboť žalobce jej uplatnil až dne 12. 6. 2013 a běh promlčecí doby skončil nejpozději 26. 4. 2009. Od 27.4.2006 do 24.4.2012 je na místě tento nárok posoudit jako nárok z nesprávného úředního postupu ve smyslu § 13 odst. 1 náhradového zákona. Nárok na náhradu nemajetkové újmy, vzniklé v období od 27. 4. 2006 do 24. 4. 2012, je však taktéž promlčený. Žalobce uvedl, že se cítil dotčen ve svých právech nedůvodným uchováváním osobních údajů i poté, co byl pravomocně zproštěn obžaloby, domáhal se jejich vyřazení z databází a likvidace žalobou podanou 30. 1. 2004. Z toho vyplývá, že o postupně vznikající nemajetkové újmě z tohoto nesprávného úředního postupu policie věděl minimálně ode dne podání žaloby a v průběhu řízení opakovaně potvrdil, že ví o tom, že tento stav trvá (např. podání žalobce ze dne 19. 10. 2009). Naposledy si žalobce mohl být vědom vzniklé nemajetkové újmy dne 24. 4. 2012, neboť po likvidaci jeho osobních údajů mu již žádná nemajetková újma vznikat nemohla, což vylučuje i vědomí žalobce o takové újmě. Pro posouzení otázky, kdy se žalobce dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě není podstatné, kdy se dozvěděl, že mu nemajetková újma přestala vznikat. Po celou dobu od zproštění obžaloby a od podání žaloby v této věci dne 30. 1. 2004 byl žalobce v tomto směru nečinný a svůj žalobní návrh rozšířil o návrh na zaplacení náhrady za takto vzniklou nemajetkovou újmu až dne 12. 6. 2013, zjevně po marném uplynutí šestiměsíční promlčecí lhůty ve smyslu § 32 odst. 3 věta první náhradového zákona. Odvolací soud proto uzavřel, že nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy, vzniklé po dni 27. 4. 2006 v důsledku nesprávného úředního postupu policie, která uchovávala osobní údaje žalobce i po té, co byl pravomocně zproštěn obžaloby (nesprávný úřední postup vyplývá z rozsudku Městského

soudu v Praze v rozsudku ze dne 18. 9. 2013, č. j. 37 C 20/2004-483, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 5. 2016, č. j. 3 Co 119/2015-591), je promlčen z důvodu marného uplynutí subjektivní šestiměsíční promlčecí doby, která začala naposledy běžet nejpozději dne 24. 4. 2012 a skončila 24. 10. 2012.. Odvolací soud proto zamítavý výrok rozsudku ohledně částky 30 000 Kč, kterou žalobce uplatnil změnou žaloby dne 12. 6. 2013, podle § 219 o. s. ř. potvrdil.

10. Nákladový výrok mezi žalobcem a žalovanou jednající Ministerstvem vnitra odvolací soud za použití § 221a o. s. ř. a změnil a o náhradě nákladů řízení rozhodl mezi žalobcem a žalovanou jednající touto organizační složkou rozhodl podle § 142 odst. 2 o. s. ř. Žalobce uplatnil ve vztahu k této organizační složce dva nároky. Nárok na vyřazení a zničení osobních údajů vzal v průběhu řízení zpět, neboť žalovaná jeho požadavek v průběhu řízení splnila. Žaloba tak byla v tomto rozsahu podána důvodně a žalobci svědčí ohledně tohoto nároku právo na náhradu nákladů řízení dle § 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř. S nárokem na zaplacení částky 30 000 Kč za nemajetkovou újmu, způsobenou nesprávným úředním postupem Policie ČR, žalobce úspěch neměl a právo na náhradu nákladů řízení přísluší podle § 142 odst. 1 o. s. ř. žalované. Za srovnatelného procesního úspěchu žalobce a žalované, jednající Ministerstvem vnitra, odvolací soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odvolacím řízení procesně úspěšná žalovaná má podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. právo na náhradu nákladů řízení za dva úkony (příprava na jednání dne 1. 4. 2021 a účast na něm) po 300 Kč podle § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 1 vyhl. č. 254/2015 Sb. o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu.
11. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovanou jednající Ministerstvem spravedlnosti před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 a 2 o. s. ř. ve prospěch procesně úspěšného žalobce. Při určení výše náhrady nákladů řízení vzal odvolací soud v úvahu, že náklady žalobce současně vynaložil na více společně projednávaných sporů (v průběhu řízení byl vždy projednáván jeden nárok proti žalované jednající Ministerstvem vnitra a jeden nárok proti žalované jednající Ministerstvem spravedlnosti) a proto je poměrně rozdělil podle tarifních hodnot, když nárok, uplatněný proti žalované jednající Ministerstvem spravedlnosti představoval jednu polovinu, případně jednu třetinu (viz. dále). Za dobu od 30. 1. 2004 do 2. 3. 2008, kdy žalobce nebyl zastoupen advokátem, uplatnil nárok na paušální náhradu hotových výdajů podle § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 1, 2 vyhlášky č. 254/2015 Sb. Tato právní úprava sice v době vynaložení nákladů nebyla účinná, náhradu v analogické výši dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), lze však žalobci přiznat za použití nálezů Ústavního soudu sp.zn. Pl. ÚS 39/2013 v rozsahu jedné poloviny (za nárok projednávaný proti žalované jednající Ministerstvem spravedlnosti) za pět úkonů po 150 Kč (žaloba ze dne 31. 12. 2003, odvolání ze dne 3. 3. 2004 doplněné dne 4. 3. 2004, odvolání ze dne 27. 1. 2005, odvolání ze dne 29. 1. 2007 doplněné dne 12. 3. 2007, doplnění žaloby a označení důkazů ze dne 15. 1. 2008 - spolu s doplněním žaloby ze dne 29. 2. 2008 představuje jen jeden účelně vynaložený úkon). Dne 3. 3. 2008 žalobce udělil plnou advokátce a v období od 3. 3. 2008 do 16. 9. 2008 mu náleží náhrada nákladů, spočívající v odměně advokátky vždy za úkon po 4 200 Kč (2 x 2 100 Kč z tarifní hodnoty 2 x 25 000 Kč) podle § 9 odst. 3 písm. d) ve spojení s § 12 odst. 3 advokátního tarifu spolu s režijním paušálem po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu (4 500 Kč) v rozsahu jedné poloviny po 2 250 Kč za 3 úkony (příprava a převzetí zastoupení dne 3. 3. 2008, jednání dne 26. 3. 2008 a dne 5. 9. 2008). Dne 17. 9. 2008 žalobce změnil žalobu a návrh na omluvu za nedůvodné trestní stíhání doplnil o požadavek na náhradu nemajetkové újmy. Za období od 17. 9. 2008 do 31. 12. 2012 má nárok na náhradu odměny advokátky vždy za úkon po 5 200 Kč (2 100 Kč + 3 100 Kč z tarifní hodnoty 25 000 Kč

+ 50 000 Kč) dle § 9 odst. 3 písm. d), § 9 odst. 4 ve spojení s § 12 odst. 3 advokátního tarifu spolu s režijním paušálem po 300 Kč (5 500 Kč) v rozsahu dvou třetin po 3 667 Kč za 10 úkonů (změna žaloby ze dne 17. 9. 2008, nahlížení do spisu dne 4. 11. 2008, jednání dne 21. 10. 2009, dne 9. 12. 2009, závěrečný návrh ze dne 31. 12. 2009, jednání dne 20. 1. 2010, odvolání proti rozsudku ze dne 9. 4. 2010 doplněné dne 31. 5. 2010, vyjádření k odvolání strany žalované ze dne 1. 6. 2010, replika k vyjádření strany žalované ze dne 7. 2. 2012, jednání dne 8. 2. 2012). S ohledem na změnu advokátního tarifu s účinností od 1. 1. 2013 (vyhláška č. 486/2012 Sb.) náleží žalobci za období od 1. 1. 2013 do 11. 6. 2013 náhrada odměny advokátky vždy za úkon po 5 600 Kč (2 500 Kč + 3 100 Kč z tarifní hodnoty 35 000 Kč + 50 000 Kč) podle § 9 odst. 3 písm. d), § 9 odst. 4 písm. a) ve spojení s § 12 odst. 3 advokátního tarifu spolu s režijním paušálem po 300 Kč (5 900 Kč) v rozsahu dvou třetin po 3 933 Kč za 3 úkony (vyjádření ze dne 7. 1. 2013, jednání dne 5. 4. 2013, nahlížení do spisu dne 5. 6. 2013). Dne 12. 6. 2013 žalobce změnil žalobu, vůči žalované jednající Ministerstvem vnitra uplatnil požadavek na náhradu nemajetkové újmy a současně vzal žalobu zpět ohledně povinnosti vyřadit a zničit osobní údaje žalobce). Za období od 12. 6. 2013 do 30. 6. 2014 má žalobce právo na náhradu odměny advokátky vždy za úkon po 6 200 Kč (3 100 Kč + 3 100 Kč z tarifní hodnoty 50 000 Kč + 50 000 Kč) podle § 9 odst. 4 písm. a) ve spojení s § 12 odst. 3 advokátního tarifu spolu s režijním paušálem 300 Kč (6 500 Kč) v rozsahu jedné poloviny po 3 250 Kč za 5 úkonů (změna žaloby ze dne 12. 6. 2013, jednání dne 12. 6. 2013, vyjádření k námitce promlčení ze dne 17. 6. 2013, jednání dne 11. 9. 2013, odvolání proti rozsudku ze dne 23. 1. 2014 doplněné dne 31. 3. 2013), dále za dva úkony ve výši poloviny mimosmluvní odměny dle § 11 odst. 2 písm. a), f) advokátního tarifu, tj. 3 100 Kč spolu s režijním paušálem 300 Kč (3 400 Kč) za nárok projednáváný proti žalované jednající Ministerstvem spravedlnosti v rozsahu jedné poloviny po 1 700 Kč za 2 úkony (jednání dne 18. 9. 2013, návrh na doplnění rozsudku ze dne 24. 1. 2014), dále za jeden úkon po 3 100 Kč z tarifní hodnoty 50 000 Kč dle § 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu spolu s režijním paušálem 300 Kč, tj. 3 400 Kč za vyjádření k odvolání žalované jednající Ministerstvem spravedlnosti ze dne 1. 4. 2014 a dále za jeden úkon (vyjádření k odvolání žalované jednající Ministerstvem spravedlnosti ze dne 4. 4. 2014) ve výši poloviny mimosmluvní odměny dle § 11 odst. 2 písm. c) advokátního tarifu, tj. 1 550 Kč spolu s režijním paušálem 300 Kč, tedy 1 850 Kč. S ohledem na změnu advokátního tarifu s účinností od 1. 7. 2014 (vyhláška č. 120/2014 Sb.) má žalobce za období od 1. 7. 2014 do 1. 4. 2021 právo na náhradu odměny advokátky vždy za úkon po 5 100 Kč z tarifní hodnoty 100 000 Kč (50 000 Kč + 50 000 Kč) dle § 9 odst. 4 písm. a) ve spojení s § 12 odst. 3 advokátního tarifu spolu s režijním paušálem po 300 Kč (5 400 Kč) za nárok projednáváný proti žalované jednající Ministerstvem spravedlnosti v rozsahu jedné poloviny po 2 700 Kč, a to za 11 úkonů (jednání dne 3. 5. 2016 od 13.10 do 15.30 hodin, dovolání ze dne 9. 3. 2017, doplnění žaloby na výzvu soudu ze dne 5. 3. 2018, jednání dne 2. 5. 2018, odvolání proti rozsudku ze dne 18. 6. 2018, jednání dne 18. 6. 2020, doplnění tvrzení na výzvu soudu dne 25. 6. 2020, jednání dne 30. 6. 2020, odvolání proti rozsudku ze dne 13. 10. 2020 doplněné dne 31. 3. 2021, jednání dne 1. 4. 2021), za 1 úkon (podání ze dne 14. 5. 2018) ve výši poloviny mimosmluvní odměny dle § 11 odst. 2 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu, tj. 2 550 Kč spolu s režijním paušálem 300 Kč (2 850 Kč) za nárok projednáváný proti žalované jednající Ministerstvem spravedlnosti v rozsahu jedné poloviny po 1 425 Kč. Spolu s 21 % DPH (§ 137 odst. 3 písm. a/ o. s. ř.) ve výši 23 361 Kč (z částky 111 244 Kč) představují náklady žalobce celkem částku 135 355 Kč. Odvolací soud neshledal všechny úkony zástupkyně žalobce účelně vynaloženými ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř., zejména opakované nahlížení do spisu (odměnu lze ve smyslu usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 9. 2015, sp. zn. 22 Cdo 1176/2015 přiznat jen výjimečně, je-li to vzhledem k okolnostem případu ospravedlnitelné, např. založí-li protistrana do spisu značné množství listin, s nimiž nemá účastník možnost se jinak seznámit) z něhož shledal účelným jen nahlížení do spisu dne 4. 11. 2008 a 5. 6. 2013, kdy bylo připojeno více listin a přílohové spisy a opakovaná

podání, jimiž žalobce argumentačně doplňoval svá předchozí podání, ačkoli tak mohl učinit najednou či v rámci jednání.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je za podmínek § 237 o. s. ř. přípustné dovolání, které lze podat do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně.

Praha 1. dubna 2021

JUDr. Irena Saralievová v. r.
předsedkyně senátu